

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: **Starozákonní kniha Ester a její parafráze**

Autor práce: **Alena Štěpánová**

Studijní program: **Vychovatelství (KS)**

Obor studia: **Pedagogika volného času**

Posudek vypracoval: **Mgr. Veronika Blažek Iňová, Ph.D.**

Datum: **10. 5. 2023**

Ve své bakalářské práci se studentka Alena Štěpánová věnuje starozákonní knize Ester a jejím překladům a parafrázím. Zajímavým nápadem je komparativní analýza různých forem zpracování tohoto starozákonního příběhu, ať už z hlediska formy (kniha pro děti, beletrie, film), ale i z hlediska obsahu, který byl vždy zacílen na svoji věkovou skupinu, od předškolních dětí až po dospělé čtenáře či diváky. Oceňuji, že studentka pracovala s původními překlady a pro svoji textovou komparativní analýzu si zvolila jen tři konkrétní pasáže biblického příběhu, což jí umožnilo mnohem lepší a koncentrovanější orientaci v problematice parafrázovaného textu.

Jazyková a formální úroveň práce

Bakalářská práce obsahuje celkem 62 normostran vlastního textu (úvod až závěr), čímž přesahuje stanovený rozsah (Opatření děkana č. 300/2022, čl. 17, odst. 8) pro bakalářské práce studentů TF JU. Jazykové stránka práce je na dobré úrovni a studentka k vyjádření svých myšlenek používá dostatečně širokou slovní zásobu. Odpovídajícím způsobem pracuje také s biblickými překlady a dalšími odbornými zdroji (na poměry bakalářské práce až s jejich nadprůměrným počtem).

Text je logicky dělen do tří kapitol, přičemž třetí, z hlediska obsahu i ústřední kapitola celé práce, obsahuje také další členění na šest podkapitol, ne výše než třetího řádu. Mezi 1. a 2. kapitolou postrádá text „měkčí“ přechod (např. pomocí shrnutí a návaznosti k následujícímu textu), ale již mezi 2. a 3. kapitolou tuto funkci vhodně přebírá podkapitola nazvaná „Diskuse“. Tuto podkapitolu by bylo možná vhodné označit a zvýraznit číslem podnadpisu.

Gramatické a stylistické chyby či překlady se v textu téměř nevyskytují. Celkově je práce psána čtivou formou a poskytuje čtenáři možnost zaměřit se třeba na jeden určitý vybraný úsek (např. pouze na jednu ze tří ústředních částí příběhu knihy Ester) a dobře se v textu orientovat. Pro odkazování na zdroje studentka správně používá metodu průběžných poznámek umístěných přímo v textu (tzv. harvardský styl) a bibliografické citace v seznamu použitých zdrojů jsou v souladu s příslušnou citační normou.

Obsahová stránka práce

Bakalářská práce má charakter teoretického pojednání, v němž se studentka zaměřuje na popis a komparaci vybraných statí ze starozákonní knihy Ester a jejích současných parafrází. Za cíl své bakalářské práce si studentka, podle svých slov určuje „porovnat původní vyznění příběhu a poselství knihy Ester s vyzněním (ve vybraných) parafrázích, zamyslet se nad povahou a posláním hlavních postav a posláním celého příběhu.“ A dále rozvíjí svůj cíl ještě do podrobnějších detailů, kterým potom je „zhodnotit způsob práce autorů parafrází s textem a porovnat, do jaké míry tyto parafráze předávají čtenářům stejné informace jako SZ texty, případně jak tato převyprávění jejich poselství mění.“

V první kapitole proto studentka stručně shrnuje obsah starozákonní knihy Ester, vč. historických a terminologických informací, které se k textu bezprostředně vztahují. Druhá kapitola je věnována komparativní analýze původního hebrejského, masoretského textu (MT) a původního řeckého překladu Septuaginty (LXX). Toto porovnání vždy studentka doplňuje k verši výstižným komentářem, který sleduje nejen odlišnosti obou verzí, ale také upozorňuje na podstatné dějové linie, jež neztrácejí svoji aktualitu ani v současnosti jako je např. poslušnost a podřízenost žen vůči mužům (1c) nebo otázka manipulace (1d) apod.

Za nehodnotnější a zároveň nejzajímavější část celé práce považují třetí kapitolu, v níž se studentka zaměřuje na komparaci vybraných textů s parafrázemi ve vybrané literatuře a ve filmu. V prvních dvou porovnávaných knihách usilují jejich autoři (Olesen, Davidson) o celkové stručné a značně zjednodušené parafrázování starozákonní příběhu královny Ester pro nejmenší čtenáře, a studentka je proto porovnává v jejich celku. Třetí zde použitou formou parafráze je dětská bible, obsahující vybrané biblické příběhy, určená dětem ve školním věku a zde se již objevuje i členění do kapitol, které studentka podrobuje komparativní analýze s původním textem.

Inspirativní je také zhodnocení dvou filmových ztvárnění (prvním z nich je animovaný příběh pro děti, druhým celovečerní film) a knihy pro dospělé čtenáře „Příběh královny Ester“ (Hudson). Paralelně s gradací věku cílové skupiny čtenářů či diváků také narůstá míra umělecké invence konkrétního autora vybraných knižních či filmových zpracování příběhu, které je zejm. v naposledy komparované knize více méně, jak studentka sama uvádí, svým zaměřením spíše krásnou literaturou „na motivy“ biblického příběhu, včetně umělecké nadsázky, personalizace konkrétních postav a aktualizace příběhu pro dnešního čtenáře. Všechny zde uvedené a skvěle komparativně zhodnocené texty mohou být také inspirací pro další, zejména nábožensko-didaktické zpracování.

Otázky k obhajobě:

1. Která z Vámi vybraných komparovaných parafrází vás nejvíce zaujala (překvapila) z hlediska originality zpracování starozákonního příběhu o královně Ester?
2. Dokázala byste si představit nějakou didaktickou metodu, která by vhodně pracovala s uvedenými texty při práci s dětmi (např. v náboženské výchově či ve volném čase)?

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Bakalářská práce studentky Aleny Štěpánové splňuje požadované parametry, stanovené pro tento druh odborného textu. Je nutné vyzdvihnout originalitu nápadu, jímž bylo porovnat starozákonní příběh s výběrem moderně parafrázovaných textů a schopnost odborného zacházení s biblickým textem. Oceňuji také náročnost práce, kterou musela studentka při vlastní komparativní analýze uvedených textů zajisté podstoupit. Z těchto důvodů **doporučuji tuto bakalářskou práci k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit známkou „**výborně**“, samozřejmě s přihlédnutím k průběhu obhajoby.

.....
Mgr. Veronika Blažek Iňová, Ph.D.

Teologická fakulta

Katedra pedagogiky
Kněžská 8
370 01 České Budějovice

Kontakt:

Mgr. Veronika Blažek Iňová, Ph.D.
katedra pedagogiky

+420 387 773 558

inovav@tf.jcu.cz

www.tf.jcu.cz